

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 129/2021-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky obchodnej spoločnosti **LiNi s. r. o.**, Moravský Svätý Ján 7, IČO 47 574 101, zastúpenej URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátskou kanceláriou, Havlíčkova 16, Bratislava, IČO 47 244 895, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ondrej Urban, MBA, proti postupu Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 508/2015 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkové okolnosti veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. decembra 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje prikázať Okresnému súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov, priznať jej primerané finančné zadost'učinenie vo výške 5 210 eur a nahradiť jej trovy konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa na okresnom súde žalobou podanou 18. decembra 2015 domáhala od spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“) zaplata sumy 19 716,50 eur s príslušenstvom za vykonané elektroinštalačné práce. Okresný súd rozhodol rozsudkom z 13. novembra 2018 (žalobe vyhovel), ktorý Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 4 Cob 51/2019 z 22. októbra 2020 zmenil tak, že žalobu zamietol. Sťažovateľka podala 22. decembra 2020 proti rozsudku krajského súdu dovolanie.

3. Sťažovateľkina sťažnosť proti postupu krajského súdu v odvolacom konaní bola uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 550/2020 z 1. decembra 2020 odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Argumentáciu sťažovateľky v ústavnej sťažnosti možno zhrnúť tak, že napadnuté konanie je poznačené zbytočnými priet'ahmi z dôvodu jeho celkového trvania viac ako 5 rokov, pretože nebolo rozhodnuté o trovách konania. Sťažovateľka tvrdí, že napadnuté konanie má pre ňu mimoriadny význam, pretože ide o značne vysokú sumu a odmietaním jej úhrady žalovanou bola takmer uvrhnutá do druhotnej platobnej neschopnosti. Ekonomický dopad na ňu má v tomto súdom zapríčinenom neistom stave aj zastupovanie advokátskou kanceláriou. Konanie by malo byť vedené výnimočnou rýchlosťou. Sťažovateľka uviedla, že bola od počiatku v spore aktívna, rešpektovala pokyny súdu, stanovené lehoty vždy dodržala a svojimi úkonmi nespôsobilá žiadne priet'ahy. Podľa nej nejde o obzvlášť právne a skutkovo zložité konanie, ale o bežnú vec, okresný súd má k dispozícii podklady pre rozhodnutie o trovách konania. Celková doba konania (na okresnom súde) je vyše 3 roky a 6 mesiacov, čo je zjavne neprimerané. S prihliadnutím na celkovú dĺžku konania sťažovateľka bližšie neanalyzovala postup okresného súdu, žiadajúc o vyhovie ústavnej sťažnosti v plnom rozsahu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom okresného súdu v napadnutom konaní, v ktorom nebolo rozhodnuté o výške trov konania.

III.1. K porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov:

6. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 38 ods. 2 listiny osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

7. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľky.

8. Ústavný súd konštatuje, že hoci sťažovateľka namieta zbytočné priet'ahy v rámci súdneho konania ako celku (na všetkých inštanciách), jej ústavná sťažnosť smeruje iba proti postupu okresného súdu. Vychádzajúc z petitu ústavnej sťažnosti, ktorým je ústavný súd viazaný,

sťažovateľka namieta postup okresného súdu v napadnutom konaní v podstate od začatia konania, pričom v odôvodnení ústavnej sťažnosti predostiera predovšetkým problém spojený s prietiahmi v súvislosti s rozhodovaním okresného súdu o výške trov konania. Podľa obsahu spisu bolo konanie vo veci samej právoplatne skončené 23. novembra 2020 vrátane nároku na náhradu trov konania. „V stávke“ tak zostalo rozhodnúť o výške trov prvoinštančného a odvolacieho konania. Ide v zásade o bežnú „porozsudkovú“ agendu v civilnom konaní, spravidla nevykazujúcu znaky právnej alebo skutkovej zložitosti, čo sa prejavuje aj tým, že zákon zveruje rozhodovanie vyššiemu súdnemu úradníkovi [§ 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)], ktorého uznesenie je na základe sťažnosti preskúmateľné sudcom. Po podaní dovolania sťažovateľkou 22. decembra 2020 vznikla súdu povinnosť vykonať procesné úkony s tým spojené (§ 436 CSP) a predložiť vec dovolaciemu súdu.

9. Ústavný súd sa nestotožnil s argumentáciou sťažovateľky, že doterajšia dĺžka konania na okresnom súde je dôvodom na vyslovenie porušenia označeného základného práva. Okresný súd rozhodol vo veci samej po vyše 2 rokoch a 10 mesiacoch, čo pri tomto druhu sporu (obchodný spor o zaplatenie faktúr) bez ďalšieho nie je neprimerane dlhé obdobie. Následne vykonával priebežne úkony v súvislosti s predložením spisu odvolaciemu súdu (3,5 mesiaca) a po rozhodnutí odvolacieho súdu bez zbytočných prietahov doručoval jeho konečný rozsudok.

10. Okresnému súdu nemožno pričítať dĺžku trvania konania na krajskom súde. Ústavný súd vo veci vedenej pod sp. zn. I. ÚS 550/2020 zisťoval stav konania, preto v teraz prerokovanej veci považoval (vzhľadom na uplynutý čas) za postačujúce zabezpečiť si údaje o aktuálnom stave konania na okresnom súde. Okresný súd podľa posledných zistení ešte nerozhodol o výške trov konania ani nepredložil dovolanie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (§ 436 a nasl. CSP).

11. Základnou povinnosťou súdu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Nie je vylúčené, že prietahy môžu vzniknúť na okresnom súde vo fáze rozhodovania o výške trov konania, keďže ide o súčasť konania vo veci samej, je však potrebné zohľadňovať aj skutočnosť, že právna istota bola v merite veci nastolená. Aj v procesnej fáze prípravy spisu na predloženie dovolaciemu súdu, v ktorej okresný súd v zásade nevydáva rozhodnutia, môžu vznikať súdne prietahy (napr. III. ÚS 782/2016).

12. Podľa názoru ústavného súdu je primárne úlohou všeobecného súdu, aby zväžil ním prejednávanú vec z hľadísk rýchlosti a hospodárnosti konania a aby následne zvolil vhodný postup. Ústavný súd zvolený procesný postup môže preskúmať a v prípade, že by všeobecný súd svojou voľbou, resp. jej následkami zapríčinil prietahy s požadovanou ústavnou intenzitou, dal by dôvod na vyslovenie porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

13. V súvislosti so správaním sťažovateľky ústavný súd nevidí dôvod na spochybňovanie jej tvrdenia, že v konaní na okresnom súde vystupovala aktívne a nespôsobila jeho zbytočné predlžovanie. Po právoplatnom skončení konania v merite veci sťažovateľka podala dovolanie spolu so žiadosťou o odklad právoplatnosti rozsudku krajského súdu č. k. 4 Cob 51/2019 z 22. októbra 2020, ktorý odôvodnila tým, že ako „neúspešná“ strana sporu by v dôsledku uloženej povinnosti musela žalovanej uhradiť trovy konania vrátane trov právneho zastúpenia, hoci v súčasnosti je pre hospodársku krízu v existenčných problémoch, čo by bolo zjavne nespravodlivé a nezákonné.

14. Sťažovateľka teda na jednej strane žiada dovolací súd o odklad právoplatnosti konečného rozsudku, čo by sa týkalo aj závislého výroku o nároku na náhradu trov konania, ktorého právoplatnosť je podmienkou vydania rozhodnutia o výške trov konania. Na druhej strane sa na ústavnom súde domáha „urýchlenia“ napadnutého konania, v ktorom podľa jej tvrdení zostáva rozhodnúť len o výške trov konania. Ústavný súd považuje podanie ústavnej sťažnosti, ktorou sťažovateľka sleduje úplne opačný cieľ ako podaním dovolania, za prinajmenšom rozporuplné. Namietanie porušenia práv nevydaním rozhodnutia o výške trov konania za situácie, keď sama sťažovateľka svoj procesný úkon smeruje (aj) k jeho nevydaniu, vyznieva paradoxne.

15. Sťažovateľke v zásade nemožno pričítať vinu na predĺžení konania využitím zákonného opravného prostriedku (sťažovateľka podala ústavnú sťažnosť v deň bezprostredne nasledujúci po podaní dovolania, pozn.), avšak ani konajúci súd nemôže automaticky byť paušálne braný na zodpovednosť bez ohľadu na jeho konkrétny postup (m. m. III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04). Od právoplatného skončenia konania v merite veci uplynuli 3 mesiace a od podania dovolania 2 mesiace. Túto dobu ústavný súd nepovažuje za neprimerane dlhú na odstránenie neistoty sťažovateľky vo vzťahu k otvoreným otázkam ani vzhľadom na obmedzený režim fungovania súdov pri vyhlásenom núdzovom stave.

16. Ústavný súd nezistil v postupe okresného súdu po právoplatnosti rozsudku krajského súdu nečinnosť ani neefektívnosť, preto jeho postup nemožno považovať za taký, ktorý by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie dal dôvod na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľky zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 38 ods. 2 listiny a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

17. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky obsiahnutých v petite jej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. marca 2021

Libor DUEA
predseda senátu